

V Bruselu dne 12.6.2019
COM(2019) 276 final

**SDĚLENÍ KOMISE SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU,
EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ, EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANCE, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A
EVROPSKÉ INVESTIČNÍ BANCE**

**Aktuální stav příprav alternativních opatření týkajících se vystoupení Spojeného
království z Evropské unie**

**SDĚLENÍ KOMISE SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU,
EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ, EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANCE, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A
EVROPSKÉ INVESTIČNÍ BANCE**

**Aktuální stav příprav alternativních opatření týkajících se vystoupení Spojeného
království z Evropské unie**

1. Úvod

Spojené království se rozhodlo vystoupit z Evropské unie uplatněním postupu podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii. Na základě žádosti Spojeného království se Evropská rada (článek 50) dne 11. dubna 2019¹ dohodla na dalším prodloužení² lhůty uvedené v čl. 50 odst. 3 Smlouvy o EU do 31. října 2019³. Pokud Spojené království ratifikuje dohodu o vystoupení⁴ kdykoliv před 31. říjnem 2019, k vystoupení dojde k prvnímu dni měsíce následujícího po dokončení ratifikačního postupu. Komise se i nadále domnívá, že spořádané vystoupení Spojeného království z Unie na základě dohody o vystoupení je nejlepším řešením.

Pokud Spojené království neratifikuje dohodu o vystoupení do 31. října 2019 nebo nepožádá o třetí prodloužení, s nímž bude Evropská rada (článek 50) jednomyslně souhlasit, lhůta podle čl. 50 odst. 3 Smlouvy o EU poté vyprší. Od 1. listopadu 2019 tak bude Spojené království třetí zemí bez dohody zajišťující spořádané vystoupení. Vzhledem k přetrvávající nejistotě ohledně ratifikace na straně Spojeného království a k celkové tamní vnitrostátní situaci a v souladu s přístupem, který Evropská rada (článek 50) v rámci celého procesu zdůrazňuje, se musí všichni aktéři i nadále připravovat na všechny možné výsledky, včetně vystoupení bez dohody.

Evropská rada (článek 50) rozhodla, že přezkoumá pokrok na svém zasedání ve dnech 20.–21. června 2019. Komise v tomto sdělení, jež je příspěvkem k uvedenému přezkumu, navazuje na svá čtyři předchozí sdělení o připravenosti na brexit a příslušných alternativních opatřeních⁵. Hodnotí opatření v oblasti připravenosti a alternativní opatření, která zavedly Evropská unie a členské státy EU-27. Posuzuje i dopad prodloužení lhůty a další přípravné kroky, jež je třeba podniknout. Komise vyzývá členské státy a zúčastněné strany, aby využily dobu prodloužení k ověření toho, že jsou zavedena všechna nezbytná opatření v oblasti připravenosti, stejně jako příslušná alternativní opatření.

¹ Rozhodnutí Evropské rady (EU) 2019/584, Úř. věst. L 101, 11.4.2019, s. 1.

² Na základě žádosti Spojeného království se Evropská rada dohodla na prvním prodloužení dne 22. března 2019 (rozhodnutí Evropské Rady (EU) 2019/476, Úř. věst. L 80I, 22.3.2019, s. 1).

³ V návaznosti na druhou žádost Spojeného království o prodloužení Evropská rada dne 11. dubna 2019 rovněž rozhodla, že platnost rozhodnutí o prodloužení do 31. října 2019 skončí dne 31. května 2019, pokud Spojené království neuspořádá volby do Evropského parlamentu a neratifikuje dohodu o vystoupení do 22. května 2019. Jelikož Spojené království dohodu o vystoupení do 22. května 2019 neratifikovalo, uspořádalo dne 23. května 2019 volby do Evropského parlamentu.

⁴ Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii, Úř. věst. 144I, 25.4.2019, s. 1.

⁵ COM(2018) 556 final/2 ze dne 19. července 2018, COM(2018) 880 final ze dne 13. listopadu 2018, COM(2018) 890 final ze dne 19. prosince 2018 a COM(2019) 195 final ze dne 10. dubna 2019.

Jak Komise soustavně zdůrazňuje, alternativní opatření mohou pouze zmírnit nejzávažnější komplikace při vystoupení bez dohody. Třebaže Komise nezkoumá možné hospodářské důsledky různých scénářů, je jasné, že vystoupení Spojeného království bez dohody by mělo vážné negativní dopady na ekonomiku, jež by byly ve Spojeném království proporcionálně mnohem větší než v členských státech EU-27⁶. Přípravné kroky členských států a zúčastněných stran pravděpodobně sníží nepříznivé dopady, které pro ně vystoupení bez dohody bude mít. Ke zmírnění negativních dopadů rovněž přispěje vysoká připravenost všech hospodářských odvětví.

Jak je uvedeno ve čtvrtém sdělení o připravenosti na brexit ze dne 10. dubna 2019⁷, je Komise připravena navrhnout opatření finanční podpory ke zmírnění dopadů v nejpostiženějších oblastech a odvětvích, přičemž budou zohledněny dostupné finanční prostředky i případné úpravy na výdajové a příjmové straně rozpočtu EU, ke kterým by mohlo dojít v důsledku neřízeného vystoupení. Pokud jde o bezprostřednější pomoc dotčeným zúčastněným stranám, nabízejí pravidla EU pro státní podporu flexibilní řešení pro vnitrostátní opatření.

2. OPATŘENÍ V OBLASTI PŘIPRAVENOSTI A ALTERNATIVNÍ OPATŘENÍ EU JSOU VHODNÁ PRO DANÝ ÚČEL

Evropská unie byla připravena na vystoupení Spojeného království z EU již k původnímu datu vystoupení (30. března 2019). Široké spektrum opatření, které před tímto datem přijaly všechny orgány a instituce EU a členské státy EU-27, zůstává v platnosti.

Opatření na úrovni EU jsou shrnuta ve čtvrtém sdělení o připravenosti na brexit ze dne 10. dubna 2019. Komise v rámci příprav na vystoupení Spojeného království z EU předložila 19 legislativních návrhů. Evropský parlament a Rada přijaly 18 těchto návrhů. U zbývajících návrhů, jenž se týká rozpočtu EU na rok 2019, bylo dosaženo politické dohody a jeho formální přijetí se očekává v červnu 2019. Tyto legislativní akty jsou uvedeny v příloze 1 a týkají se např. dopravy, koordinace sociálního zabezpečení, programu Erasmus+ či vízového režimu platného pro státní příslušníky Spojeného království. Komise v řadě oblastí politiky rovněž přijala 63 nelegislativních aktů.

Komise přezkoumala všechna opatření na úrovni EU, aby posoudila, zda jsou vzhledem k prodloužení lhůty podle čl. 50 odst. 3 Smlouvy o EU stále vhodná pro daný účel. Na základě tohoto přezkumu má Komise za to, že tyto legislativní a nelegislativní akty Unie nadále plní své zamýšlené cíle, proto není nutné jejich obsah měnit. Komise před novým datem vystoupení neplánuje žádná nová opatření.

⁶ V případě scénáře bez dohody, při němž by pro Spojené království platila pravidla doložky nejvyšších výhod Světové obchodní organizace, z externích studií, které se týkají jak obchodu, tak oblastí mimo obchod, vyplývá, že dojde ke krátkodobému snížení HDP Spojeného království. Například světový ekonomický výhled MMF (2019) odhaduje pokles HDP ve výši 3,7 % až 4,9 %, zatímco britská centrální banka (Bank of England) v listopadu 2018 odhadovala v průběhu pěti let pokles ve výši 4,75 % až 7,75 %. V obou případech jde o srovnání s výchozím scénářem. Pokud jde o průměrný krátkodobý dopad na členské státy EU-27, odhad MMF (2019) je výrazně nižší než 1 %. Studie Bank of England neobsahuje žádný odhad pro členské státy EU-27. Pokud jde o dlouhodobý dopad, z několika externích studií vyplývá, že dlouhodobý negativní dopad na HDP Spojeného království činí přibližně 3 % až 8 %. MMF (2019) odhaduje téměř 3 % a vláda Spojeného království (2018) 7,7 %. Pokud jde o průměrný dlouhodobý dopad na EU-27, odhad MMF (2019) je výrazně nižší než 1 %, což je v souladu s většinou ostatních studií.

⁷ COM(2019) 195 final.

V převážné většině případů se načasování použití jednotlivých aktů a trvání jejich účinnosti automaticky přizpůsobí novému datu vystoupení a jejich znění není třeba měnit. V některých případech akty stanoví datum konce své platnosti. Komise zváží, zda tyto akty potřebují technickou úpravu s cílem zohlednit nový časový rámec před skončením jejich platnosti.

Kromě toho Komise v rámci sanitárních a fytosanitárních právních předpisů EU přijala⁸ na základě záruk Spojeného království 16 nelegislativních alternativních aktů⁹, jež se vztahovaly k předchozímu datu vystoupení dne 12. dubna 2019. Tato opatření jsou v důsledku prodloužení lhůty obsoletní. Pokud však bude Spojené království i nadále poskytovat nezbytné záruky, opatření budou opětovně přijata s platností od 1. listopadu 2019.

Komise zveřejnila 93 oznámení¹⁰, v nichž zúčastněné strany a příslušné orgány nadále naleznou pokyny pro řadu oblastí, kterých se vystoupení dotkne. I když je datum vystoupení jiné, právní analýza, kterou tato oznámení ohledně dopadů vystoupení Spojeného království poskytují, se nijak nemění.

Kromě toho pokračují mezi Komisí a členskými státy EU-27 i zástupci průmyslu a občanské společnosti technická jednání a výměny jak o obecných otázkách připravenosti a alternativních opatřeních, tak i o konkrétních odvětvových, právních a správních otázkách. Tato jednání se konají v průběhu celého procesu a umožňují vyjasnit řadu záležitostí.

3. PROBÍHAJÍCÍ PŘÍPRAVY VE VYBRANÝCH OBLASTECH

Předchozí sdělení o připravenosti na brexit se zabývala širokou škálou odvětví a příslušnými úvahami v tomto ohledu. Tento oddíl se zaměřuje na oblasti, jimž je třeba v následujících měsících nadále věnovat zvláštní pozornost.

Jak Komise soustavně prohlašuje, připravenost na vystoupení Spojeného království je společnou věcí orgánů veřejné správy a hospodářských subjektů. Všechny zúčastněné strany nesou odpovědnost za přípravu na všechny scénáře. Občané, kterých se vystoupení dotkne, musí být rovněž připraveni.

V březnu 2019 podniky v některých odvětvích uváděly, že neměly na adaptaci dostatek času. Komise důrazně vyzývá zúčastněné strany, aby využily dodatečné lhůty do 31. října 2019 k přijetí veškerých opatření nezbytných pro přípravu na vystoupení Spojeného království z EU. Měly by si zajistit udělení nezbytných regulačních povolení, podniknout administrativní kroky v oblasti přeshraničního obchodu a přijmout nezbytná opatření pro přemístění či reorganizaci podniků nebo provedení smluvních úprav¹¹. Výrobky, které nespĺňují nezbytné požadavky a nemají příslušná povolení, nebude možné uvádět na trh EU. Jak již bylo uvedeno výše, Komise nemá v úmyslu přijímat nová opatření, která by řešila možný scénář vystoupení bez dohody či kompenzace za nedostatečnou přípravu

⁸ Úř. věst. L 100 I, 11.4.2019 a L 103, 12.4.2019.

⁹ Tyto akty se týkají: i) schválení programu sledování reziduí na rok 2019 pro Spojené království a jeho závislá území; ii) stanovení statusu Spojeného království a jeho závislých území v souvislosti s bovinní spongiformní encefalopatií (BSE); iii) zařazení Spojeného království a jeho závislých území na seznam třetích zemí, z nichž je povolen vývoz živých zvířat a živočišných produktů do EU, a iv) schválení nových nebo rozšířených stanovišť hraniční kontroly v členských státech EU-27, kterých se nejvíce týká dovoz ze Spojeného království.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notices_cs

¹¹ Například volba soudní příslušnosti Spojeného království ve smlouvách (podrobněji viz příslušné oznámení zúčastněným stranám: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/civil_justice_cs.pdf).

hospodářských subjektů. Komise se domnívá, že dodatečná doba z důvodu odkladu vystoupení bude v zásadě postačovat k tomu, aby se hospodářské subjekty mohly přizpůsobit, takže ani v případech, kdy jsou k dispozici výjimky nebo odchylky, by nemělo být nutné je uplatňovat.

Ústřední úlohu při přípravě vystoupení Spojeného království z EU sehrávají celostátní, regionální a místní orgány v členských státech EU-27. Všechny členské státy EU-27 zavedly právní předpisy a strategie a provedly praktické přípravy. Stejně jako to Komise učinila v případě alternativních opatření EU, měly by členské státy EU-27 přezkoumat svá vnitrostátní alternativní opatření a zajistit, aby byla vzhledem k prodloužení lhůty podle čl. 50 odst. 3 nadále vhodná pro daný účel. V případě vystoupení bez dohody se konečná přípravná opatření musí použít nejpozději ode dne 1. listopadu 2019.

Právo pobytu a nároky na sociální zabezpečení občanů

Pokud jde o **práva pobytu státních příslušníků Spojeného království**, členské státy EU-27 připravily nebo přijaly před 12. dubnem 2019 vnitrostátní alternativní opatření, jež mají státním příslušníkům Spojeného království a jejich rodinným příslušníkům ze zemí mimo EU v období bezprostředně po vystoupení bez dohody zajistit oprávněný pobyt. Komise spolupracuje s členskými státy EU-27 s cílem zajistit soudržnost celkového přístupu, i když uznává, že vnitrostátní flexibilita je nutná, neboť před členskými státy stojí různé úkoly, které se odvíjejí od jejich právních a správních systémů a počtu státních příslušníků Spojeného království pobývajících na jejich území.

Za účelem dalšího vyjasnění situace a v úzké spolupráci s členskými státy EU-27 poskytla Komise na svých internetových stránkách k připravenosti na brexit přehled vnitrostátních opatření týkajících se práv pobytu¹². Komise bude tento přehled i nadále na základě nejnovějších informací od členských států EU-27 aktualizovat. Komise vyzývá členské státy EU-27, aby pokračovaly ve své informační činnosti pro státní příslušníky Spojeného království pobývajících na jejich území. Komise připomíná, že ochrana právního postavení státních příslušníků Spojeného království, kteří v současnosti pobývají v EU, je prioritou.

Co se týče **občanů EU pobývajících ve Spojeném království**, informace o přístupu vlády Spojeného království jsou k dispozici na jejich internetových stránkách¹³.

Jak je vysvětleno ve čtvrtém sdělení o připravenosti na brexit ze dne 10. dubna 2019, Komise rovněž spolupracuje s členskými státy EU-27 s cílem doplnit úroveň ochrany **nároků na sociální zabezpečení**, kterou stanoví nařízení o alternativních opatřeních EU¹⁴ v případě scénáře bez dohody. Spočívá v jednostranném koordinovaném alternativním přístupu, který se použije na všechny pojištěné osoby, jež mají před datem vystoupení nároky ve vztahu ke Spojenému království. Kromě toho mohou členské státy EU-27 rozhodnout o jednostranném uplatňování zásady sčítání na období práce, pojištění a pobytu ve Spojeném království po vystoupení nebo o přijetí dalších jednostranných opatření¹⁵. Mohly by rovněž umožnit přístup ke zdravotní péči osobám pojištěným ve Spojeném království, které pobývají na jejich území.

¹² https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/citizens-rights_cs.

¹³ <https://www.gov.uk/eusetledstatus>.

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/500 ze dne 25. března 2019, kterým se stanoví alternativní opatření v oblasti koordinace sociálního zabezpečení po vystoupení Spojeného království z Unie (Úř. věst. L 85I, 27.3.2019, s. 35).

¹⁵ Například nadále nabízet možnost zasílat do Spojeného království jiné peněžité dávky než starobní důchody.

Komise sestavila přehled vnitrostátních opatření¹⁶, z něhož vyplývá, že ačkoliv mezi členskými státy existují s ohledem na přijatá opatření určité rozdíly odrážející jejich specifika, koordinovaný přístup zajišťuje v členských státech EU-27 jednotnou základní úroveň ochrany. Členské státy EU-27 by měly využít prodloužení lhůty k zajišťování přístupu občanů k informacím, které potřebují k přípravě na vystoupení Spojeného království z EU.

Léčivé přípravky, zdravotnické prostředky a chemické látky

Vystoupení Spojeného království má dopad na dva typy **humánních a veterinárních léčivých přípravků**: jedny registruje centrálně Evropská komise a druhé registrují členské státy na vnitrostátní úrovni. Do 12. dubna 2019 nebyl do souladu s právními předpisy uveden pouze malý počet centrálně registrovaných přípravků (přibližně 1 %). Tato situace je zvládnutelná a je v zájmu farmaceutického průmyslu i pacientů, aby byla vyřešena. Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA) nyní dokončuje zajišťování souladu s právními předpisy u produktů, které jsou centrálně registrovány. U produktů registrovaných na vnitrostátní úrovni zbývá vykonat více práce. Odvětví se důrazně vyzývá, aby využilo prodloužení lhůty a do 31. října 2019 v úzké spolupráci s agenturou EMA a vnitrostátními agenturami pro léčivé přípravky uvedlo zbývající léčivé přípravky do souladu s právními předpisy¹⁷. Pokud jde o přesun zařízení pro zkoušky šarží ze Spojeného království do členských států EU-27, vydala Komise v březnu 2019 pokyny ohledně toho, jak mohou podniky za předpokladu splnění určitých podmínek obdržet dočasnou výjimku¹⁸. I když by tato záležitost měla být vzhledem k prodloužení lhůty podle čl. 50 odst. 3 méně relevantní, jsou tyto pokyny nadále platné jak pro centrálně, tak vnitrostátně registrované produkty, neboť takto je možné rychle dokončit přesun místa pro zkoušky kontroly jakosti kvality do EU-27.

Kromě toho nyní probíhá převod osvědčení pro **zdravotnické prostředky** z oznámených subjektů Spojeného království na oznámené subjekty EU-27. Několik oznámených subjektů Spojeného království zřizuje nové subjekty v členských státech EU-27 nebo spolupracuje s oznámenými subjekty EU-27 s cílem převést osvědčení svých klientů do členských států EU-27. I když se před 12. dubnem 2019 při převodu osvědčení značně pokročilo, bude nadále nutné intenzivně pracovat na tom, aby bylo do 31. října 2019 dosaženo plného souladu. V případech, kdy oznámené subjekty Spojeného království nebudou schopny včas převést všechna osvědčení svých klientů, se výrobci důrazně vyzývají, aby se o převod svého osvědčení oznámenému subjektu v členských státech EU-27 postarali sami. Členské státy by měly podnikům pomoci zaměřit jejich opatření v oblasti připravenosti na kritické výrobky a na nalezení oznámeného subjektu v EU-27, kam včas převedou svá osvědčení. Členské státy o pokroku v této věci pravidelně diskutují zejména v pracovní skupině pro brexit v rámci sítě příslušných orgánů v oblasti zdravotnických prostředků a jsou v pravidelném kontaktu s Komisí. Komise se domnívá, že prodloužení lhůty podle čl. 50 odst. 3 do 31. října

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/citizens-rights_cs.

¹⁷ Členské státy budou informace o pokroku těchto přípravných opatření sdílet s dalšími členskými státy, Komisí a agenturou EMA na měsíčních zasedáních koordinačních skupin pro vzájemné uznávání a decentralizované postupy – humánní/veterinární přípravky (CMDh/CMDv) a pravidelných schůzkách ředitelů agentur pro léčivé přípravky a pracovní skupiny pro brexit.

¹⁸ Příslušné orgány mohou v řádně odůvodněných případech využít výjimky stanovené v čl. 20 písm. b) směrnice 2001/83/ES (o humánních léčivých přípravcích) a v čl. 24 písm. b) směrnice 2001/82/ES (o veterinárních léčivých přípravcích) a umožnit držitelům rozhodnutí o registraci vycházet po omezenou dobu a nejpozději do konce roku 2019 ze zkoušek kontroly jakosti provedených ve Spojeném království.

2019 poskytuje dostatek času jak na dokončení převodu osvědčení, tak na úpravy etiket výrobků.

Pokud jde o **chemické látky**, byla do konce dubna 2019 do členských států EU-27 převedena registrace 463 látek podle nařízení REACH, zatímco 718 látek bylo nadále registrováno pouze žadateli se sídlem ve Spojeném království. Evropská agentura pro chemické látky (ECHA) otevřela na portále REACH-IT¹⁹ zvláštní stránky věnované brexitu, aby bylo možné provést nezbytné kroky k převedení registrací podle nařízení REACH před datem vystoupení. V návaznosti na poslední prodloužení lhůty podle čl. 50 odst. 3 ponechá agentura ECHA tyto stránky v provozu až do 31. října 2019. Společnosti se žadateli o registraci se sídlem ve Spojeném království, kteří dosud nepřevedli registraci do členských států EU-27, se důrazně vyzývají, aby využily této příležitosti a oslovily možné žadatele o společnou registraci a následně uživatele se sídlem v EU-27 a koordinovaly s nimi své kroky. Pokud nebudou registrace převedeny, nebude ke dni vystoupení možné uvádět dotyčné chemické látky na trh EU. Pokud jde o povolování podle nařízení REACH, žadatelé o povolení se sídlem ve Spojeném království musí převést svou žádost na společnost se sídlem v EU-27, aby nedošlo k narušení dodávek.

Cla, nepřímé daně a stanoviště hraniční kontroly

V oblasti **cel a nepřímých daní** uspořádala Komise před předchozím datem vystoupení řadu technických schůzek a zveřejnila pokyny týkající se cel, daně z přidané hodnoty (DPH) a spotřební daně²⁰. Až do data vystoupení je plánována řada dalších meziodvětvových vyhodnocovacích jednání s vnitrostátními správními orgány. Mnoho energie se rovněž vkládá do zajišťování zvláštní odborné přípravy pro vnitrostátní celní úředníky (workshopy²¹ či online videa nebo animace) a do pořádání zrychlených programů pro nábor nových celníků a rekvalifikace stávajících zaměstnanců celní správy²².

Kromě toho Komise pokračuje v mnohojazyčné komunikační kampani zahájené dne 18. února 2019²³, která je zaměřena na podniky v EU a všechny ostatní zúčastněné strany a doprovází jejich přípravu na vystoupení Spojeného království z EU. Mezi komunikační nástroje patří například zvláštní internetové stránky²⁴, prospekty, celní příručka a webové vysvětlivky k technickým řešením, která mají zajistit uplatňování celního kodexu Unie ve vztahu ke Spojenému království v případě vystoupení bez dohody.

Vnitrostátní správní orgány značně investovaly do infrastruktury a lidských zdrojů, a to zejména v členských státech, které jsou hlavními vstupními a výstupními body pro obchod Evropské unie se Spojeným královstvím. Členské státy rovněž spolupracují s Komisí v rámci jejího úsilí v oblasti odborné přípravy a komunikace zaměřených na hospodářské subjekty a zúčastněné strany.

¹⁹ https://echa.europa.eu/uk-withdrawal-from-the-eu?utm_source=echa.europa.eu&utm_medium=display&utm_campaign=customer-insight&utm_content=banner.

²⁰ Pokyny jsou k dispozici na https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk-withdrawal-cs.

²¹ Do konce roku 2019 je naplánováno dalších 15 workshopů.

²² V současné době jsou všem členským státům a ve všech jazycích EU k dispozici tři zrychlené programy odborné přípravy, které obsahují přímý přístup k výukovým materiálům EU.

²³ Tisková zpráva: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-901_cs.htm.

²⁴ https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk_withdrawal-cs.

Vzhledem k velkému počtu dotčených hospodářských subjektů je obtížné přesně určit, nakolik jsou v celní oblasti podniky připraveny, avšak ze statistických údajů vyplývá, že byla přijata příslušná opatření.

Zprv se od února do března 2019 výrazně zvýšil počet registračních a identifikačních čísel Evropské unie (EORI) přidělovaných všem hospodářským subjektům registrovaným celními orgány pro budoucí dovozní a vývozní činnosti²⁵. V tomto ohledu Komise objasnila²⁶, že hospodářské subjekty mohou předložit požadované údaje a provést nezbytné kroky k registraci již před datem vystoupení. Zadruhé se rovněž zvýšil počet žádostí o status oprávněného hospodářského subjektu, který umožňuje některá celní zjednodušení²⁷. Tyto trendy naznačují rostoucí připravenost zúčastněných stran v kontextu celních režimů, což ale neznamená, že v oblasti připravenosti byla přijata všechna nezbytná opatření. Přidělení čísla EORI a status oprávněného hospodářského subjektu jsou pouze některá z opatření, jež mají hospodářské subjekty přijmout v rámci příprav na vystoupení bez dohody, které může například vést i ke změnám v logistice a provozním plánování či k případnému náboru pracovníků na celní záležitosti. V neposlední řadě by se zvýšené úsilí nemělo omezovat pouze na země, které leží v blízkosti Spojeného království: každá společnost v EU-27, která hodlá po datu vystoupení nadále obchodovat se Spojeným královstvím, by měla přijmout opatření a kontaktovat celní správu ve své zemi, aby se ujistila, že učinila všechny nezbytné přípravy.

V oblasti sanitárních a fytosanitárních kontrol zřídily členské státy EU-27 nová **stanoviště hraniční kontroly** nebo rozšířily stávající stanoviště na vstupních bodech dovozu ze Spojeného království do EU. Jak bylo uvedeno výše, nelegislativní akt, kterým se tato stanoviště hraniční kontroly schvalují, bude třeba vzhledem k poslednímu prodloužení lhůty podle čl. 50 odst. 3 znovu přijmout. Členské státy EU-27 by mezitím měly využít dodatečný čas k posouzení potřeby dalších úprav těchto stanovišť s cílem zajistit od počátku jejich plnou funkčnost. Kromě toho Komise udržuje pravidelné kontakty s nejvíce dotčenými členskými státy, tak aby v případě vystoupení bez dohody bylo možné rychle zřídít pozemní koridor mezi Irskem a zbytkem Evropské unie přes Spojené království, včetně podpory nezbytných systémů IT.

²⁵ Žádostí o číslo EORI výrazně přibýlo v březnu 2019 (z 57 556 v únoru 2019 na 306 105 v březnu 2019), přičemž nejvyšší nárůst byl zaznamenán v členských státech, které leží v blízkosti Spojeného království. Ve Francii se počet žádostí zvýšil 55krát z 4 020 na 219 924; v Irsku pak bylo zvýšení sedminásobné (z 327 v lednu 2019 na 2 017 v únoru 2019 a 1 941 v březnu 2019). K 50% nárůstu došlo v Belgii (z 962 na 1 570); v Itálii se jejich počet v březnu oproti únoru 2019 zvýšil šestinásobně (z 5 890 na 31 375) (zdroj: měsíční zpráva databáze systému hospodářských subjektů).

²⁶ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/guidance-customs-procedures_cs.pdf.

²⁷ Počet žádostí o status oprávněného hospodářského subjektu se v roce 2018 a 2019 zvýšil (1 727 žádostí v roce 2018 oproti 1 449 v roce 2017; jen za prvních pět měsíců roku 2019 pak bylo podáno 943 žádostí). Tento nárůst je obzvláště patrný v Irsku (ze 16 žádostí v roce 2017 na 42 v roce 2018 a 76 za prvních pět měsíců roku 2019) a ve Francii (100 žádostí za prvních pět měsíců roku 2019 oproti 132 žádostem za celý rok 2018). Vzhledem k tomu, že číslo EORI je nutné k žádosti o status oprávněného hospodářského subjektu, nelze vyloučit, že počet žádostí o tento status se může v budoucnu – z důvodu vysokého počtu registrací čísel EORI v březnu 2019 – dále zvýšit (zdroj: měsíční zpráva databáze systému hospodářských subjektů).

Doprava

V oblasti **letecké dopravy** zahrnuje alternativní nařízení (EU) 2019/502²⁸ zvláštní mechanismus pro letecké společnosti EU, které musí po vystoupení Spojeného království splňovat požadavek většinového vlastnictví a kontroly subjektem z EU. Letecké společnosti měly od vstupu nařízení v platnost (tj. od 28. března 2019) 15 dnů na to, aby předložily jednotlivým vnitrostátním orgánům vydávajícím licenci plán s popisem opatření, která přijmou k dosažení plného souladu s těmito požadavky. Příslušné orgány vydávající licence mají dva měsíce na posouzení, zda tato opatření zajistí uvedený soulad, a musí o závěrech svého posouzení informovat Komisi a leteckého dopravce. Podle alternativního nařízení musí dotčené letecké společnosti provést daná opatření a dosáhnout plného souladu s právem Unie v oblasti vlastnictví a kontroly do 30. března 2020²⁹. Tento proces nyní probíhá a Komise je v pravidelném kontaktu s vnitrostátními orgány. Alternativní nařízení rovněž leteckým dopravcům Spojeného království umožňuje podávat žádosti o provozní povolení v každém členském státě, v němž chtějí působit; tato ustanovení jsou rovněž použitelná od 28. března 2019.

V odvětví **železniční dopravy** by hospodářské subjekty, které tak ještě neučinily, měly přijmout nezbytná opatření k získání příslušných dokladů EU-27. Alternativní nařízení (EU) 2019/503³⁰ již stanoví velkorysý časový rámec pro zajištění souladu s právními předpisy. Vzhledem k prodloužení lhůty se Komise domnívá, že hospodářské subjekty mají dostatek času na to, aby tento soulad do data vystoupení zajistily. Strojvedoucí, kteří chtějí nadále řídit vlaky na přeshraničních tratích a kteří dosud neobdrželi platnou licenci EU-27 (a takových je mnoho), budou muset k jejímu získání učinit potřebné kroky. Pokud jde o osvědčení o bezpečnosti a licence pro železniční podniky provozující spojení v tunelu pod kanálem La Manche, vnitrostátní orgány a některé hospodářské subjekty přijaly další opatření k zajištění příslušných osvědčení a licencí EU-27.

Rybolovné činnosti

V odvětví **rybolovu** přijala Komise rychlá opatření k provedení alternativních nařízení EU³¹. Komise a členské státy spolupracují při shromažďování informací ve vhodném formátu, aby bylo možné vyřizovat žádosti plavidel EU o oprávnění k přístupu do vod Spojeného království, jakmile bude alternativní nařízení o oprávnění k rybolovu použitelné. Komise zajistí, aby byly v případě potřeby k dispozici nezbytné struktury pro rychlé provedení alternativního opatření.

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/502 ze dne 25. března 2019 o společných pravidlech zajišťujících základní propojení v letecké dopravě s ohledem na vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku z Unie (Úř. věst. L 85I, 27.3.2019, s. 49).

²⁹ Podle čl. 16 odst. 4 nařízení (EU) 2019/502 pozbývá uvedené nařízení platnosti dřívějším z těchto dvou dnů: a) dnem vstupu komplexní dohody o poskytování letecké dopravy se Spojeným královstvím, jíž je Unie smluvní stranou, v platnost, nebo případně dnem, od kdy bude prozatímně prováděna, nebo b) dnem 30. března 2020.

³⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/503 ze dne 25. března 2019 o některých aspektech železniční bezpečnosti a propojení s ohledem na vystoupení Spojeného království z Unie (Úř. věst. L 85I, 27.3.2019, s. 60).

³¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/498 ze dne 25. března 2019, kterým se mění nařízení (EU) 2017/2403, pokud jde o oprávnění k rybolovu pro rybářská plavidla Unie ve vodách Spojeného království a rybolovné operace plavidel Spojeného království ve vodách Unie (Úř. věst. L 85I, 27.3.2019, s. 25), a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/497 ze dne 25. března 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 508/2014, pokud jde o některá pravidla týkající se Evropského námořního a rybářského fondu po vystoupení Spojeného království z Unie (Úř. věst. L 85I, 27.3.2019, s. 22).

Komise rovněž s členskými státy úzce spolupracuje na úpravách jejich operačních programů, tak aby prostředky z Evropského námořního a rybářského fondu mohly být – bude-li to potřebné a vhodné – využity při dočasném zastavení činnosti. Komise znovu zdůrazňuje význam koordinovaného přístupu dotčených členských států EU-27 s cílem připravit se na možnost, že plavidla EU již nebudou mít přístup do vod Spojeného království. Je připravena usnadnit další konzultace s cílem zajistit jednak společný rámec pro sledování změn nebo narušení rybolovných činností ve vodách EU, včetně možného přesunu těchto činností, jednak koordinovanou reakci, včetně možného využití podpory v případě dočasného zastavení činnosti. Komise bude rovněž nadále spolupracovat s Evropskou agenturou pro kontrolu rybolovu, která může hrát užitečnou úlohu, až se po vystoupení Spojeného království zvýší potřeba v oblasti kontroly, sledování a dohledu.

Pokud Spojené království opustí Evropskou unii dne 31. října 2019 bez dohody, bude nutné ve vhodnou dobu zvážit důsledky pro stanovení rybolovných práv na rok 2020, včetně zvláštního ujednání se Spojeným královstvím v souladu s mezinárodními právními závazky a na základě vědeckých doporučení.

Finanční služby

V oblasti **finančních služeb** podniky před předchozím datem vystoupení 12. dubna 2019 značně pokročily při plánování alternativních opatření, včetně usazení v členských státech EU-27, změny nebo ukončení přeshraničních smluv a úpravy obchodních modelů³². Některé otázky však stále nejsou dořešeny. Pojišťovny, poskytovatelé platebních služeb a další subjekty v odvětví finančních služeb, kteří nadále nejsou v některých aspektech své činnosti připraveni (např. řízení smluv a přístup k infrastruktuře), se důrazně vyzývají, aby dokončili svá přípravná opatření do 31. října 2019. Komise spolupracuje s unijními i vnitrostátními orgány dohledu s cílem zajistit, aby alternativní plány podniků byly plně prováděny, a očekává, že orgány dohledu Spojeného království nebudou podnikům v provádění těchto plánů bránit. Komise rovněž spolupracuje s členskými státy s cílem zajistit jednotný přístup k přípravám alternativních opatření v oblasti finančních služeb na vnitrostátní úrovni, zachovat finanční stabilitu a zabránit narušení rovných podmínek na jednotném trhu finančních služeb. Komise je odhodlána podporovat stabilní a otevřené finanční trhy. Pokud však Spojené království opustí Evropskou unii 31. října 2019 bez dohody, povede to nutně k určité roztržičnosti trhu v oblasti finančních služeb.

3. ZÁVĚRY

Komise se domnívá, že vystoupení Spojeného království bez dohody zůstává možným scénářem se všemi jeho negativními hospodářskými důsledky. Komise posoudila všechna stávající alternativní opatření EU s ohledem na prodloužení lhůty podle čl. 50 odst. 3 a dospěla k závěru, že jsou i nadále přiměřená a vhodná pro daný účel. Komise však bude i nadále sledovat politický vývoj a posuzovat, zda bude případně nutné přijatá opatření rozšířit. Komise bude rovněž nadále pomáhat členským státům a zúčastněným stranám s jejich přípravami a znovu opakuje, že je důležité, aby všechny zúčastněné strany využily

³² Evropská centrální banka a evropské orgány dohledu na základě údajů z plánů alternativních opatření považují celkovou úroveň připravenosti finančního sektoru za uspokojivou. Britská centrální banka (Bank of England) uvedla, že úroveň připravenosti finančního sektoru ve Spojeném království je přiměřená. Podle zprávy o finanční stabilitě ECB z května 2019 „*brexit bez dohody představuje pro celkovou finanční stabilitu eurozóny zvládnutelné riziko a orgány se na tento scénář připravily.*“

období do konce prodloužení lhůty dne 31. října 2019 a zajistily maximální připravenost na všechny eventuality.